

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ ” СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ”-
село ПОЛСКО КОСОВО, община БЯЛА, област РУСЕ
ул. Девети септември №64; тел. 08128/ 23 15; e-mail: ou_pkosovo@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

ИВЕЛИНА КИРИЛОВА

*Директор на ОУ ”Свети свети Кирил и Методий”
село Полско Косово, община Бяла, област Русе*

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

за

ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН
в ОУ ”Свети свети Кирил и Методий”, село Полско Косово
учебна 2021/2022 година

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 09 от 13.09.2021 г. и утвърдена със Заповед №437/13.09.2021 г. на директора

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1 Основания за разработване на програмата:

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния процес е разработена на основание чл.22 от ЗПУО и Държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

Редът, условията и начинът на сформирание и организиране на целодневна организация на учебния ден (ЦОУД) в ОУ "Свети свети Кирил и Методий" се осъществява съгласно чл.102 , ал.1, ал.2 и ал.4 от ЗПУО, Наредба № 10/2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование , Наредба №4/2017г. за нормиране и заплащане на труда и НАРЕДБА ЗА ФИНАНСИРАНЕТО НА ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ, приета с ПМС № 219 от 05.10.2017 г., обн., ДВ., бр. 81 от 10.10.2017

1.2. Цел на програмата:

Да се регламентират условията и редът за провеждане на целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас в ОУ „Свети свети Кирил и Методий”, село Полско Косово, с оглед повишаване качеството на образователно-възпитателния процес при зачитане интересите, съобразно възможностите и възрастовите особености на учениците и за осигуряване на обща подкрепа на личностното развитие на всеки ученик.

1.3 Задачи:

- Да се допринесе за правилното и трайно усвояване на учебния материал.
- Да се формират навици за самостоятелно учене с разбиране.
- Да се стимулира любознателността и стремежа към знания.
- Да се създадат условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците;
- Да се увеличи броя на учениците, посещаващи групи за целодневна организация.

2. ИЗИСКВАНИЯ

2.1 Организация на дейностите в групите за целодневна организация

1.Целодневната организация на учебния ден се организира за ученици от I до IV клас. Целодневната организация на учебния ден включва провеждане на задължителни учебни часове по училищния учебен план и дейности по самоподготовка, по занимания по интереси и по организиран отход и физическа активност.

2.Тя се осъществява при наличие на:

- Финансова и материална обезпеченост на училището;
- Необходимите санитарно-хигиенни условия;
- Осигуряване на безопасни условия;
- Заявено желание от родителите;

3.Целодневната организация на учебния ден се организира като задължителните учебни часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок преди обяд. Дейностите по

самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическата активност се организират след обяд

4. Вътрешната структура на дейностите в часовете на групите за целодневна организация (ГЦДО) включват следните режимни моменти:

1. Блок А – обяд, организиран отход и физическа активност – 2 часа;
2. Блок Б – самоподготовка – 2 часа;
3. Блок Б – занимания по интереси- 2 часа.

Часовете от блок А

Дейностите по организиран отход и физическа активност включват:

1. организиране и провеждане на отхода и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;
2. осигуряване време за обедното хранене на учениците.

Дейностите по организиран отход и физическата активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.

По време на организиран отход и физическата активност учениците имат възможност да реализират поведенческия си потенциал и да се разтоварят от умственото напрежение. Свободните занимания допринасят за установяване на емоционални контакти, избор на партньор, пораждање на симпатии и антипатии, групиране и създаване на взаимоотношения. Наблюдавайки проявите и реакциите по време на отхода, учителят в ГЦДО е редно да отдели време за преодоляване на възбуденото състояние и преход към дейностите по самоподготовка.

Часовете от блок Б

Дейностите по самоподготовка на учениците включват:

1. ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
2. усвояване на начини и методи за рационално учене;
3. подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
4. подготовка за контролни работи;
5. изпълнение на допълнителни задачи и упражнения във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
6. формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката;
7. консултации с учители по различни учебни предмети, които се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО.

Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката. Самоподготовката допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал и съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране, стимулира любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на уменията за общуване. Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като при нея не се изисква повторение на преподаването, а осигуряване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилване на увереността им за самостоятелна работа. Важно в началото на самоподготовката е учителят да се осведоми за изявиите на учениците и резултатите им по отделните предмети, както и за образователните дефицити на учениците от групата. В тази връзка много важни са няколко основни момента: да не се избързва с помощта; уменията на учителя да помага само толкова, колкото е нужно, за да насочи ученика към по-нататъшна самостоятелна работа и не на последно място тази помощ трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества. Самоподготовката на учениците при целодневна организация е ефективна, когато учителят на

класа и учителят на ГЦДОУД работят в добра комуникация, обменят информация и имат еднакви педагогически изисквания.

Дидактически изисквания по време на самоподготовката:

- А) преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- Б) учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка (отдох);
- В) степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- Г) усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране;
- Д) стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- Е) старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

Часовете от блок В

Заниманията по интереси се организират в зависимост от проученото желание на учениците и техните възрастови особености и с оглед мотивиране на учениците и родителите за включване в целодневната организация и могат да включват и занимания, които не са пряко свързани с часовете по задължителна подготовка, задължително избираема подготовка и свободно избираема подготовка. По избор на учениците и възможностите на училището са групирани в следните пет групи дейности:

- Природолюбителска;
- Художествена;
- Спортна;
- Изобразителна;
- Музикална.

Заниманията по интереси могат да включват:

- а) дидактически игри;
- б) спортни игри;
- в) запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- г) четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- д) посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
- е) слушане на музикални произведения;
- ж) игри по избор на учениците (домино, шах, лего игри и др.);
- з) изготвяне на подходяща украса за празниците;
- и) лично творчество.

Училището осигурява безопасни и здравословни условия за изпълнение на дейностите по целодневна организация.

2.2. Изготвяне и утвърждаване на график /седмично разписание на часовете в ГЦДОУД

Училищното обучение се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, съгласно разпоредбите на чл. 101 от ЗПУО.

Часовете при целодневната организация на учебния ден следва да се съобрази с определената продължителност на учебния час, регламентиран в ДОС за организация на дейностите в училищното образование:

- тридесет и пет минути – в I и II клас;
- четиридесет минути – в III и IV клас;

Разпределението на часовете за деня следва да е съобразено с възрастта и класа на учениците и техните интереси и потребности.

За учебната 2021/2022 г. на целодневна организация на учебния ден са две групи:

I ГЦДО – сборна група с ученици от I и II клас

II ГЦДО сборна група с ученици от III и IV клас

1 Сборна група за ЦДОУД – I и II клас

12.10 – 12.45 ч.	Обяд и организиран отдиx и физическа активност
12.45 - 13.20 ч.	Организиран отдиx и физическа активност
13.20 – 13.30 ч.	Междучасие
13.30 – 14.05 ч.	Самоподготовка
14.05 – 14.15 ч.	Междучасие
14.15 – 14.50 ч.	Самоподготовка
14.50 - 15.20 ч.	Междучасие
15.20 – 15.55 ч.	Дейности по интереси
15.55 - 16.30 ч.	Дейности по интереси

2 Сборна група за ЦДОУД– III и IV клас

- В понеделник, вторник, сряда и четвъртък:

13.00 – 13.30 ч.	Обяд и организиран отдиx и физическа активност
13.30 - 14.00 ч.	Организиран отдиx и физическа активност
14.00 - 14.40 ч.	Самоподготовка
14.40 – 14.50 ч.	Междучасие
14.50 – 15.30 ч.	Самоподготовка
15.30 - 15.40 ч.	Междучасие
15.40 – 16.20 ч.	Дейности по интереси
16.20 - 17.00 ч.	Дейности по интереси

- В петък:

12.10 – 12.45 ч.	Обяд и организиран отдиx и физическа активност
12.45 - 13.20 ч.	Организиран отдиx и физическа активност
13.20 – 13.30 ч.	Междучасие
13.30 - 14.05 ч.	Самоподготовка
14.05 – 14.15 ч.	Междучасие
14.15 – 14.50 ч.	Самоподготовка
14.50 - 15.20 ч.	Междучасие

15.20 – 15.55 ч.	Дейности по интереси
15.55 - 16.30 ч.	Дейности по интереси

2.3. Норми за преподавателска работа

Нормата за преподавателска работа на учителя е с продължителност от 30 астрономически часа и е определена в Наредба № 4 /2017 г.. за нормиране и заплащане на труда.

Нормите за преподавателска работа на лицата, заемачи учителски длъжности в ГЦДО, включват дейности свързани с/със:

А) Самоподготовка на учениците, в която се включват:

- планиране и организиране на възпитателно-образователния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
- подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;
- избор и прилагане подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;
- обмяна на информация за преподавания учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас;
- опазване здравето и живота на учениците.

Б) Организиран отход и спорт на учениците:

- организиране обедното хранене на учениците;
- организиране отхода и свободните игри на учениците;
- наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отхода на учениците;
- провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др. за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им;
- спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания от учениците;
- опазване здравето и живота на децата и учениците.

В) Дейности по интереси:

- организиране и провеждане на дейностите по интереси в полуинтернатната група
- участие в процеса на създаване на среда за развитие на дейности по интереси през свободното време на учениците;

Г) Консултации с ученици:

- насочване и съдействие за провеждането на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти,
- използване на консултацията като методи за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа с оглед засилване самостоятелността на ученика;

Д) Диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците:

- прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане на самоподготовката на ученика;
- комуникация с родителите и информирането им за индивидуалното развитие и напредъка на учениците;
- обсъждане с колеги затрудненията или постиженията на учениците;

Е) Работа по индивидуални образователни програми:

- участие в разработването на индивидуалните образователни програми
- работа индивидуално с изоставащи или напреднали ученици;
- търсене и прилагане на разнообразни, в това число и интерактивни, методи в работата си.

Извън основните дейности, определени в наредбата, в рамките на 8 часовия работен ден възпитателите изпълняват и допълнителни дейности свързани с:

- а) Осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др.;
- б) Осигуряване и подготовка на необходимите материали за часовете на дейности по интереси -материали, пособия, инструментариум и др.
- в) Попълване на училищна документация.
- г) Посещение на учебни часове в часовете по учебни предмети при учителите за осъществяване на приемственост и сработване;
- д) Осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите;
- е) Планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с образователния – възпитателния процес извън задължителните учебни часове;
- ж) Участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията
- з) Участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- и) Координиране обмяната на добри практики между възпитателите;
- й) Оказване на методическа помощ и консултации на новопостъпили учители;
- к) Участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- л) Участие в родителски срещи;
- м) Участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности, напр. „Ден на отворените врати“, за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвикателствата и др.

2.4.Изисквания към учителите за работа в ГЦДОУД:

Учителите, които провеждат часовете в блок А, Б и В, с оглед повишаване качеството на образованието, създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с логическото развитие на учениците, на паметта и въображението.

Дейностите при целодневна организация на обучение са полезни и развиващи за учениците, ако учителят притежава необходимите компетентности, познания и умения и съумее да:

- организира, направлява и контролира ефективно образователно-възпитателния процес при целодневната организация на обучението;
- създава позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им ;
- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците при оценяването;
- изгражда умения за самооценка у учениците;
- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;
- наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
- следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- повишава професионалната си квалификация подпомагаща професионалното му развитие и кариера.

Подкрепящата роля на учителя в ГЦДОУД изисква използване на съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като:

- ролеви игри – допринасят за реконструиране на определен тип отношения, нрави, език, бит и др.
- симулационни игри – осъществява се учене чрез съпреживяване (емпатия), на основата на теоретични знания се упражняват практически умения; дискусия (дебат);
- метод на асоциациите – върху метода може да се изгради система на „предвижване " по учебния материал въз основа на термините;
- кубирание – учебна система, която улеснява разглеждането на една тема от различни гледни точки. Удобна е за приложение при по-малките ученици. Използва се като нагледност куб, чиито страни подтикват към мислене и писане по тях с цел да се опише, да се сравни, да се анализира, да се приложи, да го асоциират и др.
- инсърт – система за ефективно четене и мислене чрез отбелязване, средство за контролиране на разбирането;
- рефлексия/самооценяване- обръщане към себе си (за учителя и ученика). Оценява се умението за писане, четене, анализ, отговор на въпрос, решаване на казус и т.н.;
- мозъчна атака – метод за решаване на нови проблеми чрез прилагане на оригинални решения. Активизира се мисленето на учениците. Методът се прилага групово. Приемат се различни идеи, поощряване на новите идеи и нетрадиционните решения.

2.5. Документация

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния процес се вписват в следната училищна документация:

- Списък-Образец 1;
- Седмично разписание на часовете в училището;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
- Дневник на ГЦДОУД.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес в училище.
2. Повишаване мотивацията на учениците, учителите, и на заинтересованите страни от прилагане на модела „целодневна организация на учебния процес“.
3. Повишаване нивото на социализация на учениците, обхванати в ГЦДО, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.

ЗАПОЗНАТИ С ПРОГРАМАТА:

ИМЕ И ФАМИЛИЯ	ДЛЪЖНОСТ	ПОДПИС
Габриела Николова	Учител в група за ЦДОУД	
Стеляна Димитрова	Учител в група за ЦДОУД	